

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Татяна Николаева Фед,**

Нов български университет /София/, департамент «Нова българистика», 2.1. Филология (05.04.03. Руска литература), диплома за доцент № 23313 от ВАК/19.12.2005 г.,

член на научно жури по обявен конкурс за академичната длъжност **доцент** в професионално направление 2.1. Филология, обявен в ДВ 89/16.10.2020 г., за нуждите на департамент „Нова българистика“ на НБУ с единствен кандидат гл. ас. д-р Мария Василева Огойска.

Настоящото становище се изготвя в изпълнение на Заповед № 3-РК-60/23.12.2020 г на Ректора на НБУ на основание решение на АС 04//22.12.2020 г.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област **2. Хуманитарни науки**, професионално направление **2.1.Филология**.

Спрямо минималните национални изисквания за доцент в за научна област **2. Хуманитарни науки**, професионално направление **2.1.Филология** дейностите на гл.ас. д-р Мария Огойска се разполагат, както следва:

Група показатели А: защитен дисертационен труд *Епистоларният диалог Захарий Зограф - о. Неофит Рилски в православнолитературната култура на България*, НБУ, 04.07.2014 г., за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 2.1. Филология /Теория и история на литературата/, **група показатели В:** хабилитационен труд /монография/ *Прочити върху християнския дух на българската литература. София, 2017;* **група от показатели Г:** публикувана книга *Словото в светогорската живопис на Захарий Зограф, издание на „Сдружение Приятели на Света Гора, Атон – България”, 2014, 112 стр., ISBN 978-Гигринова)* на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове /27 броя/; студии, публикувани в нереферирани списания с научни рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове /2 броя/; **група от показатели Д:** цитирания – общ брой точки 135; **група от показатели**

Ж – 65 точки; **група от показатели З** – 70 точки, **група показатели И** - 70 точки. Общият брой точки е **865**, който е внушителен и многократно надхвърля минималния брой точки 570 за придобиване на академичната длъжност «доцент».

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати.

1. Хабилюационният труд – монографията на Мария Огойска *Прочити върху християнския дух на българската литература*. Издателство „Проф. П. Венедиков“, София, 2017, 212 стр., представя един системен и последователен поглед върху често пренебрегваните в българската литературно-историографска наука следи, основи и корени на значимите, фундаращи европейската култура, старозаветни и новозаветни послания, съставлящи цял неразкрит пласт в българската литературна култура. Този поглед на гл. ас. д-р М. Огойска обхваща от началата на православнолитературната култура до ярки съвременни художествени явления, като поезията на Борис Христов с нейните библейски знаци и романът на Яна Букова „Пътуване по посока на сянката“ с постмодерните трансформации на митологичните форми.

В монографията М.Огойска постепенно се движи от анализи на книги, съдържащи според изследователката по-скоро литература на „библейския факт“ към високи художествени визии. Особено важни тук са представянето на един протовариант на мистификационната антология на Пенчо Славейков „На острова на блажените“, разкриването на химническата служба като основа за „Панихида на поета П.К.Яворов“ на Гео Милев, както и неиздавани досега ръкописи на: религиозно-философски апофтегми на писателя Стоян Михайловски и късния „Бележник на писателя“ на Константин Петканов. Напълно се вписват в хабилюационния труд и редица други интерпретации, разкриващи неочаквани пластове и при писатели от Сирак Скитник до Константин Павлов и Иван Динков. За мен лично безспорен интерес представлява студията «Интерпретации на Атанас Славов върху преводи на Шекспирови трагедии», където са систематизирани мислите на твореца за Шекспировите трагедии, анализите на преводите и особено интерпретацията на превода на Ал.Шурбанов за постановката на «Хамлет» в Народния театър от режисьора Явор Гърдев. Трудът показва умело съчетаване на фактично и фикционално в множество значими явления на българската литературната култура.

Монографията е написана по модерен изследователски начин и притежава не само приносен научен характер, но и може да привлече по-широка читателска публика на любителите на българската литература.

2. Други публикации.

Освен с основния си хабилитационен труд гл. ас. д-р Мария Огойска кандидатства в конкурса с публикувана книга *„Словото в светогорската живопис на Захарий Зограф“*, издание на *„Сдружение Приятели на Света Гора, Атон –България“*, София, 2014, ISBN 978-619-90231-1-2, 112стр. и 29 статии.

Представените нови изследвания на д-р Мария Огойска по проблемите на теория и история на културата и на литературната история: текстове (в обем повече от 150 стр.) са публикувани в научни списания и сборници, повечето от които представяни на национални научни конференции и не са включени в трите ѝ предишни книги.

М.Огойска остава вярна на любимото си поле - изследването на библейския пласт в българската литературна култура – чрез разработки върху редица авторски творби, тематични линии и други, изследователката съществено разширява тематичния обхват на своите литературоведски занимания. Новите ѝ публикации включват – от текстологически проучвания върху понякога пренебрегвани автори от българската литературна история, например К. Петканов и Трифон Кунев до съвременни български белетристи и поети (от Кр. Дамянов до Емилия Дворянова). Друга група нови публикации съдържат по-едри обобщения върху българската литературна култура, за различните институционални форми на литературния живот – включително и от епохата на литературата на НРБ. С редица свои нови публикации д-р М. Огойска навлиза в полетата и на българската стихотворна култура, като някои от тези разработки имат стойността и на научни открития. Всички трудове са изпълнени на високо съвременно научно ниво.

Също така М.Огойска е подготвила Научна редакция, предговор, бележки и послеслов на непубликуван текст на писателя Константин Петканов, открит от М. Огойска в ЦДА и издаден като книга - *„Бележник на писателя“*, С., Изд. „Прозорец“, поредица *„Архив България“*, 2017, 160 стр., ISBN 978-954-733-900-2 и Учебно помагало (CD, ISBN 978-954-535-734-3

3. Цитиране от други автори.

От представените материали в група Д, показателите 13 и 14 е видно, че трудовете на гл. ас. д-р Мария Огойска са цитирани от редица автори в монографии и колективни трудове с научно рецензиране и нереферирани списания с научно рецензиране /общо 22 цитирания/.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Гл. ас. д-р Мария Огойска е активен постоянен участник в дългосрочния проект на департамент „Нова българистика“ „Годините на литературата“, участник в дългосрочната научноизследователска програма „Литературата на НРБ (1946-1990)“, ръководена от проф. Пламен Дойнов, д.н. , автор и участник на/в големия проект на департамент “Нова българистика” и Американска фондация за България – “Света Гора Атон в българската култура и словесност” (започнал 2005). Член е на няколко авторитетни неправителствени професионални организации. Дружество „Гражданин“, Съюз на българските журналисти и Сдружение на български писатели, а също така на Литературноисторическата школа «Д-р Кр. Кръстев» на НБУ. Тази дейност свидетелства за приложение на изследователската работа на кандидатката в практиката.

III. Учебна и преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Мария Огойска е изпълнила норматива за преподавателска заетост, участва в развитието на програмите към департамент «Нова българистика» на НБУ и разработването на нови курсове /BULB759 „Атон в българската култура и словесност“ и ОООК205 „Света Гора Атон“/, разработила е и предложила проект за интердисциплинарна магистърска програма „Православна България в християнска Европа: исторически и литературни изследвания. Редовно разработва курсовете си в Мудъл НБУ.

Гл. ас. д-р Мария Огойска провежда методологически консултации на студенти от магистърските програми на департамент «Нова българистика» за подготвителна литературоведска работа по изготвянето на библиографии върху проблематиката на християнския пласт на българската литературна култура (при създаването на литературно-критически изследвания); обсъжда заедно със студенти от магистърската

програма „Творческо писане“ на стратегиите за социализиране на най-нови произведения на българската литература, включително творби на самите студенти-магистри, издадени като книги. Тя ръководи магистърски тези, рецензира магистърски и бакалавърски тези, редовно участва в комисии за защити на бакалавърски и магистърски тези.

IV. Административна и обществена дейност

Гл. ас. д-р М. Огойска е член на Програмния съвет на департамент «Нова българистика», участва редовно в месечните заседания и при взимането на всички решения на съвета. От академичните 2014/2015 до 2018-2019 изпълнява функциите на Програмен консултант на Департамент „Нова българистика“ за: БП „Българистика“, МП „Литература, книгоиздаване, медии“, МП „Творческо писане“. От есенния семестър на 2020/2021 е директор на програмния съвет на Департамент „Нова българистика“

V. Лични впечатления от кандидата.

Познавам Мария Огойска от много години и личните ми впечатления са за спокоен, добронамерен и позитивен колега, който създава ведро настроение и умее да работи в екип, с внимание вниква във всеки казус, независимо дали е на студент или преподавател, и намира пътища да помогне.

Заклучение.

С оглед на гореизложеното смятам, че гл.ас. д-р Мария Огойска напълно отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ по 2.1.Филология и предлагам допускането ѝ до избор от Академичния съвет на НБУ.

Член на журито:

София, 28.01.2021 г.

(доц. д-р Т. Фед)